

เทศน์เช้า วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๗

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เวลาโรคระบาด เวลาโรคระบาดขึ้นมามันระบาดไปหมดเลย แล้วก็หาวัคซีนป้องกัน ต้องค้นหาวัคซีนนะ เขาจะหาวัคซีนป้องกันโรคกันเพื่อจะไม่ให้โรคระบาด ไอ้ของเราก็เหมือนกัน เราทำทาน เราสร้างบุญกุศล นี่วัคซีนป้องกันเรา ทาน สิด ภาวนา ถ้าเรายังมีสิด เรายังป้องกันของเราได้เข้มแข็งขึ้นไป วัคซีนมันจะมีคุณสมบัติ มันจะมีมากมีน้อยอยู่ที่วัคซีนอันนั้น

ทาน สิด ภาวนา เราได้ทำบุญกุศล ถ้าไม่ทำบุญกุศลนะ เวลามันตื่นตื่นขึ้นมา สภาวะแบบนี้มันจะตื่นตื่นไปกับโลก ถ้าโลกตื่น กระแสโลกตื่นไป เราก็ตื่นไป ถ้าพูดถึงในเชื้อโรค สัตว์ที่เป็นโรคมันต้องมีเชื้อของมัน มันถึงจะเป็นโรค ของเราก็เหมือนกัน เรามีเชื้อของเราในหัวใจ แต่มีภูมิคุ้มกัน ถ้ามีภูมิคุ้มกันขึ้นมา มันก็จะเป็นโรค มันก็มีภูมิคุ้มกัน มันป้องกันได้ ถ้าเรามีสิด เรามีความปกติของใจ ถ้าให้ใจเราเป็นปกติขึ้นมา โลกเขาจะเป็นสภาวะแบบนั้น ถ้าเป็นโรคเป็นภัยนี้เรารื้อกันแล้วกัน แต่เวลาเขาโฆษณากัน โฆษณาสินค้าขึ้นมา เขาโฆษณาสิ่งที่ดีๆ สิ่งที่ว่าประโยชน์กับเรา เราก็อยากได้ไปกับเขา

ถ้ามันมีสิดคุ้มกัน มันจะไม่ตื่นไปสภาวะแบบนั้น มันจำเป็นกับเราไหม สิ่งที่เป็นของเขาโฆษณาๆ มันจำเป็นกับเราไหม ถ้าไม่จำเป็นกับเรา เราก็อไม่ไปสนใจกับเขา เห็นไหม ภูมิคุ้มกันของใจเรา ใจของเรามันมีสิ่งที่ดีหาความทะยานอยากในหัวใจทุกหัวใจเป็นสภาวะแบบนั้น แต่เวลาเราแปลงขึ้นมาให้มันเป็นมรรค สิ่งที่ดีหาความทะยานอยาก เราอยากดี อยากประพฤติปฏิบัติ เราอยากมีอาชีพ เราอยากทำสัมมาอาชีพะ เราก็อพยายามแสวงหาของเรา สิ่งนั้นเป็นหน้าที่การงานไง

ว่าเราสนุกกับการงาน ถ้าเราสนุกกับการงาน คนเราเกิดมามันต้องมีหน้าที่มีการงานของเรา ถ้ามีหน้าที่มีการงานของเรา เราจะทำหน้าที่การงานของเราตามสัมมาอาชีพะ สิ่งที่เป็นสัมมาอาชีพะ

จากภายนอก แล้วก็สัมมาอาชีวะจากภายใน สัมมาอาชีวะจากภายในคือมันอึดพอ มันเต็มตัวของมัน ใจมันรู้จักพอ รู้จักกรรมสภาวะของมัน มันไม่ต้องคั่นร่นเกินไป

คนทำงานต้องเหนื่อยยากมาก ต้องทำงานหาบเหงื่อต่างน้ำตั้งแต่เช้ายันค่ำ ทำอยู่สภาวะแบบนั้น นั่นเวลาเขาพักขึ้นมา ทำงานกลางวัน กลางคืนพัก คนมีอาชีพกลางคืน ทำกลางคืน กลางวันพัก เขาพักของเขาได้ แต่หัวใจของเราไม่เคยพัก ความคิดของใจไม่เคยพัก ถ้าเราย้อนกลับมา โรคอันน่ากลัวมากคือโรคของตัณหาความทะยานอยากในหัวใจ สิ่งที่ตัณหาความทะยานอยากในหัวใจนี้มันเป็นกิเลส แต่เราต้องพลิกกลับมาให้มันเป็นประโยชน์กับเรา ถ้าเป็นประโยชน์กับเรา เราพยายามสร้างสมของเราขึ้นมา เราสร้างภูมิคุ้มกันไว้

เวลาเราเกิดขึ้นมา คนเราเกิดขึ้นมา เวลาเกิดขึ้นมา เหมือนสัตว์เกิดขึ้นมามันสถานะไหน เขาว่าสัตว์ที่มันแข็งแรง สัตว์ปีก สัตว์ที่แข็งแรง มันจะไม่ใช่โรคสภาวะแบบนั้น แต่เวลามันเป็นมันก็เป็นได้ แข็งแรงหรือไม่แข็งแรง มันอยู่ที่ว่าอำนาจของกรรม อำนาจของความเป็นไป ถ้าแข็งแรงมันก็เป็นได้ ไม่แข็งแรงมันก็เป็นได้ แล้วสิ่งที่มันเป็นได้ มันรับเชื้อของมัน ร่างกายภูมิคุ้มกันของมัน มันเป็นสภาวะแบบนั้น

แต่ถ้าเราทำคุณงามความดีของเราละ เราเกิดในสถานะที่ว่าไม่ต้องเป็นสัตว์ ภูมิคุ้มกันของเราที่มีอยู่ชั้นหนึ่ง เราเกิดเป็นเทวดา เกิดเป็นอินทร์ เป็นพรหม ถึงที่สุดเราไม่เกิดเลย แล้วเชื้อโรคมันจะไปเกาะที่ไหนล่ะ ในเมื่อเราไม่มีสถานะ ไม่มีสิ่งที่ให้เชื้อโรคเกาะ เราไม่มีภวาสวะ ไม่มีภพ ให้เชื้อโรคเกาะ แล้วเชื้อโรคมันจะไปเกาะอะไร ความคิดความปรุงมันไม่มีเกิดขึ้นมาในใจของเรา มันเป็นสภาวะแบบนั้นไม่ได้ มันเกิดจากอะไรล่ะ? เกิดจากวัชชินของเรา เราก็ป้องกันไม่ให้เราเป็นโรคนั้นก่อน แล้วเราไปพยายามแสวงหา พยายามทำหัวใจของเรา ทำสิ่งที่มันเกิดขึ้นมา สิ่งที่มีมันข้องใจของเรา เราข้องใจของเรา เราถึงต้องพยายามไง เราถึงต้องมีศรัทธา เรามีศรัทธามีความเชื่อของเรา ถ้าเรามีศรัทธา เราก็พอใจทำสิ่งใด

เวลาเราเห็นคนเขาทำงานกัน เราเบื่อหน่ายมาก เราไม่อยากทำมาก แต่ให้เราเห็นคุณประโยชน์ของมันสิ ถ้าเราเห็นคุณประโยชน์ของมัน เราจะรีบกระทำเลย การประพฤติปฏิบัติก็เหมือนกัน ถ้าหัวใจเรายังไม่เห็นทุกข์นะ หัวใจเราไม่เข้าใจว่าเราทำไปเพื่ออะไรนะ มันเหมือนกับคำว่าชนะไว้ใจ ฝนจะตกขนาดไหน ภาชนะนั้นจะไม่ได้น้ำฝนนั้นเลย แต่ถ้าเราหยาบภาชนะนั้น

ขึ้น เวลาฝนตกขึ้นมา น้ำจะเข้าเต็มในภาชนะนั้นเลย นี่ก็เหมือนกัน ถ้าหัวใจเราเปิด เราจะพอใจทำสิ่งที่เขาทำกันไม่ได้

เวลาประพฤติปฏิบัตินะ ถ้าคนเชื่อในทาน ในศีล ในภาวนา เราเชื่อกัน เราศึกษา แสวงหา พยายามทำทานของเรา แล้วเราต้องหาเนื้อหาของเรา มันเป็นปัญญาที่มันเกิดขึ้น เริ่มแต่หายบายๆ คนเราทำอะไรก็อยากต้องการสะดวกสบาย ทำไมเราต้องแสวงหา เราต้องไปทำบุญขนาดว่าต้องกระเสือกกระสนไปขนาดนั้น

พระพุทธเจ้าบอกเลย พระเจ้าพิมพิสารถามพระพุทธเจ้าว่าควรทำบุญที่ใด

“ควรทำบุญที่เธอพอใจ เธอพอใจที่ไหน เธอศรัทธาใน”

ถ้าคนมันไม่ศรัทธา มันไม่พอใจนะ จะคิดขนาดไหน ถ้าเราไม่รู้ ครูบาอาจารย์จะคิดขนาดไหน จะเลิกละขนาดไหน ถ้าเราไม่รู้จักท่าน เราไม่รู้จักคุณงามความดีของท่าน มันก็เหมือนกัน เราก็ไม่สนใจหรอก แต่ถ้าเราพอใจละ สิ่งที่ดีไม่ดีเราไม่รู้ เราก็พอใจ ควรทำที่พอใจ เพราะโอกาสมันเปิดแล้ว เราต้องรีบทำของเรา

หัวใจของคนมันเหมือนช้างสารที่มันตกมัน มันแล้วแต่มันจะเดินของมันไป มันคิดได้นะ คิดพอใจมันก็ทำได้ ถ้าคิดไม่พอใจนะ มันจะดิ้นรนไปทุกอย่างเลย ถ้ามันไม่พอใจสิ่งนั้น มันจะหาเหตุผลมาว่าไม่ดีๆ ไม่ดีทุกอย่างจนกว่ามันจะพอใจ แต่ถ้ามันไม่พอใจขึ้นมา มันก็คิดของมันประสามัน ถึงเวลามันเปิดขึ้นมาแล้ว มันพลิกแพลงไปตามอำนาจของช้างสารที่ตกมัน หัวใจมันมีกำลังมาก แต่เราไม่เคยเห็นมัน มันเป็นไปโดยสภาวะแบบนั้น ถ้ามันศรัทธาที่ไหน ควรทำบุญที่นั่น

แต่เวลาทำบุญขึ้นไปแล้ว เราก็ได้ทำบุญ ได้ฟังธรรม อย่างเช่นมาทำบุญอย่างนี้ เราได้ฟังธรรม ถ้าฟังธรรม มันสะกิดใจเราไปเรื่อย สิ่งใดดี สิ่งใดไม่ดี มันจะย้อนกลับเข้ามา ย้อนกลับเข้ามา ใจ ย้อนกลับเข้ามาให้เราเปิดภาชนะได้ เปิดภาชนะนะ เปิดภาชนะที่มันคว่ำอยู่นั้นให้มันหงายขึ้นมา ถ้ามันหงายขึ้นมา สิ่งนี้เราจะเข้าใจไปเรื่อยๆ ถ้ามันคว่ำอยู่ มันก็ไม่เข้าใจ

คนนอนหลับนะ เวลาเราทำคุณงามความดี เราเป็นผู้ใหญ่ เราเห็นเด็กที่มันหลงระเรีง มันเล่นสนุกไปวันๆ หนึ่งนะ เราสงสารมาก อยากให้เด็กมันเรียนหนังสือ ให้มันมีวิชาการวิชาชีพ อัน

นี้ก็เหมือนกัน คนเราถ้าหัวใจมันเปิดนะ มันส่งสารคนที่นอนหลับ คนที่นอนหลับคือมันไม่รู้เรื่องของมัน มันใช้ชีวิตประสามัน เห็นไหม ใช้ชีวิตประสามัน รอแต่วันตายนะ

คนเรามีโรคหรือไม่มีโรค มันต้องตาย สิ่งที่เกิดขึ้นมาตั้งอยู่ชั่วคราวแล้วต้องดับไปโดยธรรมชาติของมัน แต่เราจะสร้างคุณงามความดีขนาดไหน คุณงามความดีของโลก เห็นไหม เราก็สร้างคุณงามความดี เราแสวงหา คนนั้นมีปัญญา ประกอบธุรกิจสมความปรารถนา มีอาชีพ มีอำนาจวาสนาในโลกเขา แต่ถามหัวใจดวงนั้นว่ามีความสุขไหม เขาต้องแบกภาระทั้งหมดคนนะ คนที่เขาทำงานตามวาสนาของเขา เขาได้พักได้ผ่อนตามแต่ที่หัวใจเขาพอ แต่เราเป็นผู้บริหาร เรารับผิดชอบทั้งหมด เราจะเครียดมาก เราจะต้องรับภาระมาก

โลกมองว่าสิ่งนั้นมีความสุข องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกเลย อำนาจมันร้อนนะ มันร้อนด้วยไฟ อำนาจนั้นนะ แต่ถ้าอำนาจธรรมมันเย็นชุ่มฉ่ำในหัวใจ เห็นไหม อมตรธรรมในหัวใจของเรา เราถึงต้องแสวงหาอำนาจของธรรม อำนาจของธรรมคือความยับยั้งตัวเองให้ได้ สิ่งที่ยับยั้งตัวเองให้ได้ นั่นคืองานของโลกเขา ถ้างานของธรรมต้องย้อนกลับเข้ามา ย้อนกลับเข้ามาภายใน เราจะทำของเรา

ครูบาอาจารย์ออกอยู่ในป่าในเขาเนะ อยู่ในป่าในเขา เวลาเราคิด ทำไมถึงต้องออกวิเวกนักเพื่อสิ่งนั้นๆ เราอยู่ที่ในเมืองเราทำไมไม่ได้หรือ

นี่มันคิดแต่จะสะดวกแต่จะสบาย คิดอยู่กับสัตว์สังขม เราต้องพึ่งพาอาศัยกัน แล้วมันอุ่นใจ ใจอุ่นใจแล้วพึ่งได้ไหม? อุ่นใจแล้วพึ่งไม่ได้เลย เจ็บไข้ได้ป่วยแทนกันไม่ได้หรอก ใครเจ็บไข้ได้ป่วย เขาก็ต้องรักษาตัวของเขา ต้องไปหาหมอของเขา หมอก็ฉีดยารักษาให้ คนไข้ก็นั่งถ้ามีจิตใจเข้มแข็ง เขาจะรักษาตัวเขาได้ ถ้าคนไข้จิตใจอ่อนแอเนะ เป็นโรคเล็กๆ น้อยๆ มันก็มีอาการของหัวใจวิตกกังวล ทำให้เป็นอุปาทาน ทำให้โรคนั้นมันขยายตัวไปได้ ถ้าจิตใจเข้มแข็งมันก็ยับยั้งสิ่งนั้นได้

อันนี้ก็เหมือนกัน เราต้องย้อนกลับเข้ามาจากภายในของเรา หัวใจของเรา เราต้องพัฒนาของเราขึ้นมา ถ้าจิตใจมันเข้มแข็ง ทำให้มันตื้นขึ้นมา มันตื้นขึ้นมา โลกนี้มันมีสิ่งที่มีคุณค่ามหาศาลไปอีกมากมายมหาศาลเลยที่เราจะต้องทำคุณงามความดีไป โลกนะ ประสาโลกทำกันอย่างนั้น เราแสวงหาที่ยืน นั่นเป็นอำนาจของเขา เราแสวงหาที่นั่นเป็นหน้าที่การงาน สภาวะโลกเป็นแบบนั้น แล้วสภาวะธรรมละ

ถ้าสภาวะธรรม หัวใจที่มันมีอยู่นี้มันเป็นนามธรรม ถ้ามันพอใจ มันก็มีความสุข พอใจนะ อามิส สิ่งที่เป็นอามิส เราแสวงหาสิ่งใดมันพอใจ มันก็มีความสุข แต่เป็นของชั่วคราวๆ แล้วให้เรา คึนรน เราแสวงหาสิ่งนั้นไม่มีวันที่สิ้นสุด หน้าที่การงาน เราก็รับรู้ว่าเป็นหน้าที่การงาน แต่เราต้อง พลิกกลับมาให้มันเป็นมรรค เห็นไหม มรรคเกิดขึ้นมา คือยับยั้งชั่งใจให้ได้ ถ้าเรายับยั้งชั่งใจได้ ความสุขที่ไม่ต้องอาศัยสิ่งที่เป็นอามิสเลย เกิดมาจากไหน? เกิดมาจากภายใน เห็นไหม วัชรินอันนี้ สำคัญมากเลย วัชรินอันนี้สำคัญ สำคัญให้เราเปิดภาชนะของเรา ให้เราแสวงหาตัวของเรา ให้ แสวงหาตัวตนของเรา

สมบัติเป็นของเรา ถ้าเรายังมีชีวิตอยู่ ถ้าเราลมหายใจขาดออกไปนะ สมบัตินี้มันเป็นของ โลกเขา มันเป็นสาธารณะ ร่างกายนี้ต้องแตกสลายไป จิตใจนี้ออกจากร่างกายแล้วมันต้องแสวงหา ภพชาติใหม่ วัชรินอันนี้ เห็นไหม ศีล สมาธิ ปัญญา เป็นวัชรินอันนี้ อันนี้ป้องกัน ทำแต่คุณงาม ความดี ทำแต่สัมมาอาชีวะ ประกอบสัมมาอาชีวะจากภายนอก มันก็จะได้ผลบุญกุศลเป็นอามิสที่ เกิดขึ้นดีไป

แต่เรามีวัชรินเข้ามาให้มันเป็นที่ว่าเป็นสัมมาอาชีวะเลี้ยงใจ ความคิดชอบ ความเพียร ชอบ เช่น เราทำบุญกุศลอย่างนี้ เรามีศีลขึ้นมา คนก็บอกว่ามันมีความจำเป็นหรือ มีความจำเป็น หรือ

มันมีความจำเป็นสิ คนที่ว่าเป็นนักวิทยาศาสตร์ อย่างพวกที่เป็นหมอเห็นสิ่งที่เป็นเชื้อโรค เขาจะไม่สามารถเลย ถ้าคนไม่รู้ สิ่งที่มีมันเจ็บปวมนามันก็อาศัยกันไปด้วยความไม่รู้ใจ แต่ด้วยความรู้ นี้ สิ่งที่ว่ามันเป็นพิษเป็นภัยขึ้นมา สิ่งที่เป็นผลข้างเคียงขึ้นมา จะพยายามไม่ให้เกิดสิ่งนั้น ไม่ให้ เกิดสิ่งนั้น นี่ใจมันพัฒนาขึ้นมา มันเห็น เห็นเรื่องของศีล เรื่องของการทำสมาธิ เรื่องของใจ

สิ่งที่ว่ามันคิดแล้วมันให้ความหนักหน่วงกับใจ สิ่งที่เป็นแผลใจ ตั้งแต่เด็กๆ เราเคยมีอะไร บาดหมางใจของเราขึ้นมา เวลาสิ่งนี้ยกใจ คิดทีไรมันจะเจ็บปวดทุกข์ทรมาน สภาวะอย่างนี้มันเกิดขึ้นมา มันอยู่กับใจ ทำไมเราลบมันออกไม่ได้ละ ถ้าเราลบออกไม่ได้ เพราะเราไม่ได้มีศีล มีสมาธิ มีปัญญาเข้าไป ถ้าเรามีศีล มีสมาธิ จะทำให้สิ่งนั้นสงบตัวลง สงบตัวลง นี่วัชรินป้องกันสิ่งนั้นเข้า มา ถ้าสิ่งนี้มีวัชรินป้องกันสิ่งนั้นเข้ามา แล้วมันเกิดปัญญา เราเกิดปัญญาในการวิปัสสนา เห็นไหม ในกาย ในเวทนา ในจิต ในธรรม

เราก็คิดว่าเราพิจารณาในกาย ในเวทนา ในจิต ในธรรมโดยธรรมชาติของเรา เราคิดโดยโลกียะ เราคิดด้วยความเป็นมนุษย์ เราก็เห็นกาย กายมันจะเป็นความมหัศจรรย์ไปไหน ทุกคนก็มองเห็นกันตลอด ทุกคนก็จับต้องได้ เราก็มีกายของเราเหมือนกัน แต่อันนี้มันมีกายโดยธรรมชาติโดยสถานะ โดยความเห็นจากภายนอก มันจะไม่เห็นความมหัศจรรย์หรอก แต่ถ้าเราทำความเข้าใจเข้ามา แล้วเห็นสภาวะภายใน มันจะเห็นความมหัศจรรย์มาก มันจะสะท้อนหัวใจมาก หัวใจนี้สะท้อนเลื่อนลั่นในหัวใจนะ สิ่งนี้มันเป็นภาวสวะ มันเป็นภพ มันพื้นฐานของความคิดใจ

ความคิดเรามาจากไหน มันลอยมาจากไหน ว่าคิดมาจากสมอง คิดมาจากสมอง สมองของคนตายไปมันยังคิดได้ละ คนไม่มีสมอง เทวดา อินทร์ พรหม ทำไมเขาคิดได้ละ? มันคิดมาได้จากสถานะของใจที่มันมีฐานตั้งมันอยู่นี้ เราทำความเข้าใจของใจเข้ามาบ่อยครั้งเข้าๆ จนจิตมันตั้งมันใจจนย้อนกลับมา

เรามีวัชชินด้วย แล้วเราใช้วัชชินนี้ป้องกัน พยายามสร้างสมขึ้นมาจนมันเป็นยาด้วย เป็นยารักษานะ รักษาไม่ให้เรากิดมามาก ถ้าเราไม่กิดมามาก มันจะไม่มีสิ่งที่ทำให้เชื้อโรคมันเกาะเกี่ยวได้ ถ้าเรารักษาสิ่งนี้ได้ โรคมันจะไปเกาะเกี่ยวอะไร

ในเว่ยหล่างเขาบอกไว้

“กายเป็นโพธิ จิตเป็นกระจกใส หมั่นเช็ดกระจกทุกวันๆ แล้วฝุ่นมันจะเกาะอะไร”

เว่ยหล่างบอกว่า “กายก็ไม่มี จิตก็ไม่มี แล้วฝุ่นมันจะไปเกาะอะไร”

กายก็ไม่มี จิตก็ไม่มี แล้วใครเป็นคนพูดว่าไม่มีๆ นั่นละ คนที่พูดว่าไม่มีๆ มันยังมีสภาวะอยู่ อะไรๆ ก็ไม่มี แล้วไม่มีมันมาจากไหน ก็ไม่มีออกมาจากใจที่ว่าไม่มีนั้นใจ เห็นไหม นี่เรื่อนว่าง สิ่งทีเรื่อนว่าง สิ่งใดก็ไม่มีเลย ถ้ายังว่าไม่มีอยู่ ไอ้คนที่ว่าพูดไม่มีนั้นนะ นั่นคือตัวภาวสวะ นั้นนะ จิตมันสงบเข้ามา มันจะเข้าไปถึงตรงนั้นใจ ปัญญาญาณเข้ามาจะชำระตรงนี้

ความมหัศจรรย์ของศาสนาเรามันสอนเรื่องหัวใจ เรื่องนามธรรม เรื่องความคิด เรื่องความทุกข์ความยากนะ ความสุขก็เกิดจากใจ ความทุกข์ก็เกิดจากใจ แล้วความทุกข์ก็อยู่ในร่างกายของเรา เราก็แสวงหา สิ่งใดก็ปรนเปรอร่างกายของเราด้วยค้นหาความทะยานอยากของใจที่มันไม่เคยพอ

แต่ถ้าเรายังด้วยศีล กิณ ๓ มือก็เหลือ ๒ มือ เพราะเราถือพรหมจรรย์ เราถือศีล ๘ ถ้าพระ
ถือธุดงค์วัตร เหลือมือเดียว แล้วก็ยังอดอาหารอีก เพื่ออะไร? เพื่อให้ร่างกายนี้ ธาตุมันไม่เข้มแข็ง
เกินไป ธาตุมันมีกำลังมาก มันแสวงหา มาก ต้องการพอใจสิ่งต่างๆ ของมัน มันจะแสวงหาเพื่อ
มัน แล้วจิตใจก็โดนบีบบี้ตีไฟไฟ เพราะธาตุขันธ์มันต้องการของมัน มันมีกำลังของมัน เราจะทำ
ความสงบของเรา เราต้องต่อสู้กับเราเองก่อน ต่อสู้กับพลังงานที่มันเหลือใช้

เวลาเราทำความสงบของใจ เราพยายามทำสมาธิ เรานั่งกำหนดพุทโธๆ เพื่อปฏิบัติ ปฏิบัติ
เพื่ออะไร? ปฏิบัติเพื่อค้นหาตัวตน ปฏิบัติค้นหาฐานของความคิดนี้ แล้วจะต้องทำลายมันด้วย
ภาวนามยปัญญา แต่เมื่อธาตุขันธ์มันแข็งแรงขึ้นมา พลังงานมันเหลือใช้ มันกดถ่วง เวลานั่งสมาธิ
มันก็ตกทวิงค์ มันก็เกิดสติไม่ได้ มันก็เกิด เห็นไหม พลังงานของโลกเขามันใช้เป็นพลังงานของ
โลก มันต้องร่างกายแข็งแรง จิตใจเข้มแข็งถึงทำงานของโลกได้ แต่ถ้าปฏิบัติขึ้นมา ถ้าธาตุขันธ์มัน
ไม่สมดุลกัน มันมีกำลังมากกว่า เราก็ต้องผ่อนอาหาร เห็นไหม

อดนอนผ่อนอาหารขึ้นมา มันเป็นกลอุบาย เป็นวิธีการ มันเป็นมรรค มันเป็นเรื่องดำเนิน
มันเป็นเครื่องมือ มันเป็นอุปกรณ์วิธีการหาพิมพ์เขียวของใจ มันต้องสร้างขึ้นมา ไม่ใช่แบบโลก
เห็นไหม เราต้องการสิ่งใดก็แล้วแต่ โลกเราก็ไปซื้อหาเอา เราก็จ้างเขาทำขึ้นมา มันจะได้อุปกรณ์
มาทั้งหมด แต่ในการประพฤติปฏิบัติ ในเรื่องของนามธรรม เราต้องหาเองทั้งหมด ถ้าเราหาเอง
ขึ้นมาได้ เรามีอุปกรณ์ของเราขึ้นมาได้ เราก็ทำงานของเราขึ้นมาได้ เรามีเครื่องมือของเรา เราจะ
จับต้องใจของเราได้ ถ้าเราไม่มีเครื่องมือของเราเลย เราก็ลอยๆ ทำกันลอยๆ มองกันลอยๆ

ถึงว่าโลกเขาเห็นกายกัน นายแพทย์เขาเห็นกายกัน ทำไมเขาไม่เป็นประโยชน์ เขาเห็นกาย
กันโดยวิชาชีพ เขาเห็นกายขึ้นมาเพื่อเป็นอาชีพของเขา เพื่อการรักษาคนไข้ เพื่อได้สิ่งตอบแทน
ขึ้นมา เราเห็นกายของเราเพื่อจะสละกิเลส เพื่อจะพลิกเพลงกิเลส มันต้องเห็นกายในกาย เห็น
ไหม กายในกาย กายอันละเอียดจากในหัวใจนั่นมันละเอียดมาก การเห็นกายๆ

คำพูดนะมันเหมือนกัน กิณข้าว ทานข้าว เสวย มันเป็นคำพูดเหมือนกัน แต่มันละเอียดอ่อน
จากชั้นที่เขาเป็นสถานะต่ำหรือสูงเหมือนกัน จิตก็เหมือนกัน การเห็นกายเห็นจากภายนอก
เห็นแบบโลกเขา เห็นโดยธรรมชาติ เห็นธรรมชาติสร้างสมกิเลส เห็นธรรมชาติเป็นการยึดมั่นถือ
มั่น

เห็นโดยธรรม เห็นโดยธรรมต้องจิตสงบเข้ามาก่อน ต้องมีปัญญา ต้องมีวัชชีนป้องกันตัวเองก่อน ต้องมีศีลป้องกันใจไม่ให้ฟุ้งซ่านออกไปก่อน ย้อนกลับเข้ามา พอศีลป้องกันตัวเอง ยึดตัวเองเข้ามาจากที่จิต เห็นไหม เราวิ่งออกไปทำงานนอกบ้าน เราจะได้ประโยชน์อะไรเลย เราต้องมีรั้วกันเข้ามาอยู่ในเขตของรั้วก่อน แล้วเราจะหาช่องประตูเข้าบ้านของเรา เราว่าบ้านของเราจะเข้าเมื่อไหร่ก็ได้ ทำไมเราไม่เห็นจิตของเราละ ทำไมเราทำความสงบของใจเราไม่ได้ละ เพราะอะไร เพราะเราไม่เห็นประตูของเรา เราเห็นประตูไม่ได้

ประตูนี้มันเป็นบ้านใจใหม่ มันเป็นวัตถุที่เราจับต้องได้ ทุกคนโดยธรรมชาติต้องเคยเข้าบ้านออกบ้าน แต่การเข้าใจ การเข้าไปในหัวใจของตัว ทุกคนไม่เคยเห็น ถ้าทุกคนเคยเห็น ทุกคนเคยทำ ทุกคนจะไม่เกิดมานั่งอยู่อย่างนี้หรอก ที่เกิดแล้วนั่งอยู่อย่างนี้เพราะมีอวิชชา มีความคิด มันมีอวิชชาพาเกิด มันถึงต้องมานั่งอยู่ที่นี่ เพราะเราไม่เคยเห็นประตูของเรา

เรามีสมาธิขึ้นมา เราย้อนกลับเข้าประตูของเรา ถ้าเราเข้าประตูได้ เห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม ถ้าเห็นประตู เห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม นี่ปัญญามันจะเกิด เกิดจากภายใน ความมหัสจรรย์ แต่มันพูดกันทุกวัน ฟังกันชินหูนะ ฟังกันชินหู พูดจนชินปาก แต่ใจมันด้าน ใจมันไม่เคยเห็น แล้วก็เอาธรรมะนี้มาเป็นเครื่องมือหากินนะ เอาธรรมะมาตั้งว่าฉันรู้ๆ นะ รู้ด้วยการคาด รู้ด้วยการหมาย แล้วจิตมันปล่อยวาง มันคิดว่าความว่าง มันก็มีความยึดมั่นถือมั่นเข้าไปซ้ำแล้วซ้ำเล่า การประพฤติปฏิบัติเพื่อชำระกิเลส เพื่อจะฆ่ากิเลส มันเป็นการประพฤติปฏิบัติเพื่อยึด เพื่อเรารู้ๆ

เอ็งรู้อะไร ถ้าเอ็งรู้ ทำไมเอ็งมานั่งอยู่ที่นี่ ถ้าเอ็งรู้ ทำไมเอ็งไม่ชำระกิเลสของเอ็ง ถ้าเอ็งรู้ ทำไมเอ็งไม่ทำให้ใจเอ็งปล่อยวางให้มีแต่ความสุขในหัวใจ

จาก ศีล สมาธิ ปัญญา จากวัชชีน เราป้องกันตัวเราเอง ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่างไว้ เราต้องหาทั้งวัชชีน เราต้องหาขาของเรา แล้วเราต้องพยายามใคร่ครวญปัญญาให้มันหมุนเข้าไปจนกลายเป็นภาวนามยปัญญา มรรคสามัคคีรวมตัวกัน สมุจเฉทปหาน จิตนี้ทำลายกิเลสขาดออกไปเป็นชั้นเป็นตอนขึ้นไป แล้วโรคอะไรจะมาเกาะใจนี้ โรคสิ่งต่างๆ เกาะใจนี้ไม่ได้เลย ใจนี้พ้นจากโรคนี้โดยธรรมชาติ แล้วมีความสุขโดยสมบูรณ์ เอวัง